

SCENARIUSZ ZABAWY ANDRZEJKOWEJ DLA KLAS 1-3

Cele zabawy:

Dzieci:

- Poznają zwyczaje andrzejkowe.
- Rozbudzają swoją wyobraźnię i pomysłowość.
- Okazują szacunek dla tradycji i obrzędów ludowych.
- Uczestniczą w zabawach, uczą się współpracy z rówieśnikami.

Miejsce: Odpowiednio udekorowana sala gimnastyczna. Na ścianach – wycięte z kartonu sylwetki kotów, czarownic, gwiazd, napis *Andrzejki*. W rogu sali stoi domek czarodzieja.

Rekwizyty i pomoce: wizytówki z papieru samoprzylepnego, obrazki przedstawiające: kopertę, monetę, słonia, prezent, serce, sowę, miska z wodą, plasterki wędliny, „domek” czarodzieja, kolorowe papierki, jabłka, nożyki, worek z różnymi częściami garderoby, pudełko z cukierkami, czerwone serca z wypisanymi imionami chłopców i dziewcząt, papierowy klucz, różnokolorowe gwiazdy z papieru, klej, płyta CD (*Muzyczna pedagogika zabawy w pracy z grupą* U. Bissinger – Ćwierz)

Przebieg:

Duszek śpi. Na dźwięk melodii budzi się, przeciąga, przeciera oczy, wstaje. (Duszek ubrany jest w białe prześcieradło) (płyta CD – 25).

Duszek: Ojej! Ile tu dzieci. Zawołam chyba do pomocy moje przyjaciółki wróżki.

Wróżki, przybywajcie!
Magii, czarów używajcie.
Dużo dzieci tu przybyło,
wszystkim będzie bardzo miło!

Wchodzą wróżki, niosą rulon – list i śpiewają:

- Hej – ho, hej – ho! Do Duszka by się szło!

Wróżki razem: Niesiemy Ci pismo bardzo ważne.
Są tu wiadomości dosyć poważne!

Duszek rozwija rulon i czyta głośno wiadomości o zwyczajach andrzejkowych.

Dawno, dawno temu w przedostatni dzień listopada, w przeddzień imienin Andrzeja, wszystkie panny chciały się dowiedzieć o przyszłym losie. Również chłopcy gromadzili się na podobne wróżby w przeddzień imienin Katarzyny, czyli 24 listopada. Jednak katarzynki były mniej atrakcyjne od dziewczęcych andrzejek i z czasem uległy zapomnieniu. Obecnie oba obrzędy zostały połączone i są obchodzone jako andrzejki. Są różne sposoby, żeby dowiedzieć się, co nas czeka w przyszłości.

Wróżka I: Można pójść do wróżki, która ma czarnego kota i szklaną kulę.

Wróżka II: Można zapytać Cyganki, która wróży z kart i z ręki.

Wróżka III: Można też wróżyć sobie samemu, ale trzeba to robić w czasie niezwykłym. Najlepiej na przełomie jesieni i zimy.

Wróżka IV: Duszku, my też chcemy takie andrzejki. A wy chcecie?

Wróżka I: Bardzo lubimy wróżby i czary. Wy też lubicie?

Duszek: Nie ma sprawy. Zabieramy się do dzieła.
Co ma się stać, niech się stanie,
teraz każda klasa wizytówkę dostanie.

Wróżki przyklejają dzieciom z każdej klasy wizytówki z papieru samoprzylepnego (klasa I ma gwiazdy, klasa II – księżycy, klasa III – trójkąty, klasa 0 – serduszka) do ubrania.

Wróżka II: Cicho! Słyszycie?

W rogu sceny stoi domek. Słychać tam dziwne odgłosy. Wszyscy patrzą z zaciekawieniem. Nagle z domku wyskakuje czarodziej.

Czarodziej: Co się tutaj dzieje?
Czy to wichura jakaś wieje?
Co wy tutaj wszyscy robicie?
Pchły po podłodze gonicie?

Duszek: O magu, druhu mój i przyjacielu,
czarowanie dla dzieci tak wielu
wymaga nie lada wysiłku i potu.
Pomożesz mi chyba wybrnąć z kłopotu?

Czarodziej: Ja czarodziej nad czarodzieje,
przywołam zaraz straszną zawieję.

Wróżka IV: Nie przechwalaj się za wiele,
weź to swoje czarodziejskie ziele
i zabawiaj nas tu wkoło,
żeby było nam wesoło.

Czarodziej: Dobrze, dobrze żartowałem.
Zawieję za pazuchę schowałem.

Wróżki, Duszek, Czarodziej razem:
Hokus – pokus, czary – mary,
aby wróżba się spełniła,
złożmy dary.

Duszek: Pomyśl marzenie i wrzuć grosik na spełnienie.

Dwie wróżki niosą misę z wodą. Wszyscy wrzucają swoje grosiki do miski, jeśli grosik ułoży się orzełkiem do góry marzenie się spełni.

Śmieszna wróżba – wszyscy ustawiają się w kole, trzymają przed sobą plasterki kiełbasy. Do koła wpuszczamy piaska. Temu dziecku, któremu pies zje kiełbasę, najszybciej spełnią się marzenia.

Wróżka II: Poprosimy teraz wszystkie panie,
każda niespodziankę od nas dostanie.

Wróżka I: Panowie też się będą bawili,
i wesoło sobie wróżyli.

Czarodziej: Otwórz kopertę i zobacz,
co los dla ciebie schował.

Wróżki trzymają, ułożone w wachlarz, koperty z ukrytymi przedmiotami. Dzieci losują koperty i sprawdzają ich zawartość.

Wróżka III odczytuje z księgi wróżb znaczenie przedmiotów:

N.: - Kto wylosował *monetę* niech wstanie. (itd.)

Koperta – koperta na ciebie czeka, otrzymasz wiadomość z daleka.

Moneta – pieniędzy tu się schował – fortuna gotowa.

Słonik – słonik tu wygląda, za szczęściem się rozglądaj.

Prezent – prezent ktoś tu przygotował, niespodzianka gotowa.

Serce – serce dla ciebie mocno puka, ktoś na pewno ciebie szuka.

Sowa – będziesz mądrym człowiekiem.

Czarodziej bierze pudełko z kolorowymi karteczkami i mówi:

W tym pudełku mieszka sześć zaczarowanych kolorów.

Wylosuj jeden kolor, a dowiesz się przed czym on cię ostrzega.

Wróżki niosą pudełeczko z kolorami. Dzieci losują. Następnie wróżka odczytuje z księgi wróżb, o jakich przestrożach mówią dzieciom wylosowane kolory.

Czerwony – Jesz za dużo słodczy. Musisz je ograniczyć, bo w przyszłości będziesz częstym gościem u dentysty.

Zielony – Bądź ostrożny w drodze do szkoły. Patrz uważnie pod nogi i bacznie rozglądaj się podczas przechodzenia przez ulicę.

Żółty – Bardziej dbaj o swoje zdrowie. Ciepło się ubieraj, zimą noś czapkę i nie zapomnij o szaliku.

Biały – Pijesz za mało mleka. Jedz więcej nabiału, nie tylko chrupki i wafelki.

Niebieski – Zawsze pilnuj swoich rzeczy, bo możesz coś cennego zgubić.

Czarny – Unikaj nieporozumień, a wszystko wokół ciebie będzie bardziej kolorowe.

Czarodziej: Zróbcie kulkę z papierka,
może zamieni się w cukierka.

Dzieci z kolorowych papierków robią kulki. Każde dziecko wrzuca do pudełka kuleczkę. Pudełko ma podwójne dno. Nauczycielka kilka razy obraca pudełko w rękę, gdy je otwiera oczom dzieci ukazują się cukierki. Wróżka częstuje każde dziecko.

Niektóre cukierki mają przyklejoną groszową monetę. Kto poczęstuje się cukierkiem z niespodzianką, ten będzie miał szczęście w nadchodzącym roku.

Czarodziej: Odważnych panów zapraszamy,
oraz odważne i wesołe damy.
Nasza wróżka teraz przedstawi
w co się będziecie bawić.

Na stoliku leżą przygotowane jabłka i małe nożyki. Zadaniem dzieci jest obranie jabłka tak, żeby nie przerwać skórki. Temu dziecku, któremu uda się obrać całe jabłko spełnią się wszystkie marzenia. Następnie dzieci rzucają skórki przez lewe ramię, ułoży się ona w literę, od której zaczynać się będzie imię męża lub żony.

Duszek: A teraz jeden but zdejmujcie
I do drzwi na zmianę ustawiajcie.
Kto pierwszy przekroczy próg,
Czeka go pomyślności w brud.

Chłopcy ustawiają buty w jednym rzędzie, dziewczynki w drugim. Wróżki czuwają nad przebiegiem zabawy. Następnie wymieniamy osoby, których but pierwszy przekroczył próg i których czeka w nowym roku szczęście.

Duszek: A teraz moi mili,
będziemy się przebierali.
Zróbcie duże koło.
Oj, będzie wesoło.

Dzieci robią duże koło. Nauczyciel wręcza jednemu dziecku worek z różnymi częściami garderoby, gdy gra muzyka dzieci przekazują sobie worek. Muzyka milknie, wówczas dziecko, które trzyma worek wyjmuje z niego jedną rzecz i zakłada na siebie. Dzieciom nie wolno zaglądać do środka. (płyta CD – 12).

N.: - A teraz zapraszam wszystkich do wróżby „Serduszka”. Poznacie imię swojego przyszłego męża lub żony.

Nauczyciel przygotowuje dwa serca, jedno z imionami dziewcząt, a drugie chłopców. Dziewczynki przekłuwają szpilką to drugie serce, a chłopcy - pierwsze. Imię, które zostaje nakłute to przyszły towarzysz życia.

Wróżki, Duszek, Czarodziej razem:
Pomyślnych wróżb i udanej zabawy życzymy,
a za rok może się znowu zobaczymy.

Duszek: Wszystko nam się mieni, jak wstążka kolorowa,
lecz na mały poczęstunek, przyszła już pora.

Wspólny poczęstunek przy dźwiękach muzyki.
Zabawy i tańce przy muzyce.

Na stoliku leży papierowy klucz i gwiazdki z wypisanymi wróżbami. Dzieci nakleją na klucz gwiazdki z tymi wróżbami, które się im najbardziej podobały.

Opracowała: mgr Anna Czołba

Literatura:

E. Wójcicka, A. Włodarz *Andrzejkowe wróżby*, „Biblioteka w szkole” nr 9 / 1997

W. Śliwerski *Andrzejkowy wieczór*, Warszawa 1984, Młodzieżowa Agencja Wydawnicza.

J. Kamocki *Od Andrzejek do dożynek*, Warszawa 1986, MA